

Sygn. akt III KK 671/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 9 lutego 2023 r.,
w sprawie S. B., B. M., M. C. , M. M., A. S.
uniewinnionych od popełnienia czynu z art. 62 ust.2 ustawy o
przeciwdziałaniu narkomanii i in.
kasacji wniesionej przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w Słubicach
od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 września
2022r., sygn. akt IV Ka 45/22, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w
Słubicach z dnia 12 października 2021 r., sygn. akt II K 209/20,

p o s t a n o w i ł

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
2. **kosztami postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Słubicach skierował do Sądu Rejonowego w Słubicach akt oskarżenia przeciwko:

1. M. D. o to, że:
 - I. w okresie od stycznia 2018 r. do dnia 9 stycznia 2019 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość środków odurzających w postaci około 550 gr. netto ziela konopi innych niż włókniste oraz substancji

psychotropowej w postaci około 180 gram netto amfetaminy, tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

II. w okresie od stycznia 2018 r. do dnia 9 stycznia 2019 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił innym osobom substancji psychotropowych w postaci amfetaminy w łącznej ilości około 1320 gram amfetaminy i 0, 5 grama środka odurzającego w postaci marihuany, przy czym uczynił sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 58 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

III. w dniu 9 stycznia 2019 r. w S. posiadał przyrządy przeznaczone do przetwarzania środków odurzających w postaci tzw. dwóch młynków służących do rozdrabniania ziela konopi innych niż włókniste, tj. o czyn z art. 54 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

IV. w listopadzie 2018 r. w S.. przyjął od D. S. i K. L. rzeczy pochodzące z czynu zabronionego w postaci kilkunastu kijów golfowych, torby golfowej marki P., torby golfowej marki B. oraz wózka golfowego marki M. i wózka golfowego marki B. o łącznej wartości około 10 tys. złotych, które zostały utracone na szkodę W. R. , tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.,

V. w dniu 9 stycznia 2019 r. w S. posiadał bez wymaganego zezwolenia amunicję do broni palnej w postaci naboju myśliwskiego do broni gładko lufowej kal. 12/70 oraz 33(trzydzieści trzy) naboje pistoletowe alarmowe kal. 9 mm P.A, tj. o czyn z art. 263 § 2 k.k.

2. S. B. o to, że:

w okresie od sierpnia 2017 r. do 10 stycznia 2019 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste w łącznej ilości około 200 gram, tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

3. B. M. o to, że:

w okresie od sierpnia 2017 r. do lipca 2018 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci

amfetaminy w łącznej ilości około 100 gram, tj. o czyn z art.62 ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

4. M. C. o to, że:

w okresie od sierpnia 2017 r. do 10 stycznia 2019 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste w łącznej ilości około 150 gram, tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

5. D. S. o to, że:

I. w okresie od listopada 2018 r. do 9 stycznia 2019 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w łącznej ilości około 45 gram tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomani

II. w dniu 5 lutego 2019 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy posiadał przyrządy w postaci trzech młynków do rozdrabniania służących do przetwarzania środków odurzających, tj. o czyn z art. 54 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

III. w listopadzie 2018 r. w S. działając wspólnie i w porozumieniu z K. L. pomagał do ukrycia rzeczy pochodzących z czynu zabronionego w postaci kilkunastu kijów golfowych, torby golfowej marki P., torby golfowej marki B. oraz wózka golfowego marki M. i wózka golfowego marki B. o łącznej wartości około 10 tys. złotych, które zostały utracone na szkodę W. R., w ten sposób, że przekazał je M. D., tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.

IV. w dniu 1 grudnia 2018 r. w S. w lombardzie przy ul. [...] pomagał do zbycia rzeczy utraconej za pomocą czynu zabronionego tj. dalmierza marki N. o wartości 854 zł., który pochodził z kardzie na szkodę W. R., tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.

V. w nieustalonym dokładnie okresie do listopada 2018 r. w S. posiadał bez wymaganego zezwolenia amunicję do broni palnej w postaci 33(trzydziestu trzech) naboji pistoletowych alarmowych kal.9 mm P.A tj. o czyn z art. 263 § 2 k.k.,

6. M. M. o to, że:

w okresie od sierpnia 2017 r. do 10 stycznia 2019 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela

konopi innych niż włókniste w łącznej ilości około 300 gram, tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W tym samym akcie oskarżenia Prokurator Rejonowy w Słubicach zarzucił innym osobom, tj. A. M., B. N., J. G. wieżowi, F. Z., K. K., D. G., K. H., D. K., S. P., M. M., A. K., K. L. posiadanie znacznych ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych nabywanych od I. K. lub M. D. .

Z kolei aktem oskarżenia w sprawie PR 1 Ds. [...] Prokurator Rejonowy w Słubicach zarzucił m.in. A. S. popełnienie przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, polegającego na tym, że w okresie od marca 2017 r. do czerwca 2018 r. w S. działając wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w łącznej ilości około 100 gram.

W tym samym akcie oskarżenia Prokurator Rejonowy w Słubicach zarzucił popełnienie przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii także P. R. i O. P..

Mając na względzie łączność podmiotową i przedmiotową obu postępowań Sąd I instancji połączył sprawy do wspólnego prowadzenia.

Wyrokiem z dnia 12 października 2021 r., sygn. akt II K 209/20, Sąd Rejonowy w Słubicach uznał oskarżonych za winnych popełnienia czynów zarzucanych im w akcie oskarżenia, jednakże w znaczącej części zmodyfikował opisy oraz przyjęte kwalifikacje prawne czynów dotyczących posiadania środków odurzających i substancji psychotropowych uznając:

1. M. D. za winnego zarzucanych czynów określonych w art. 62 ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 58 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 54 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 291 § 1 k.k. oraz art. 263 § 2 k.k. i za to wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;

2. S. B. za winnego czynu określonego w art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii po zmianie opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej czynu mu zarzucanego, i tym samym, przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 220 stawek dziennych po 10 złotych każda;

3. B. M. za winnego czynu określonego w art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii po zmianie opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej czynu mu zarzucanego, i tym samym wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat;

4. M. C. za winnego czynu określonego w art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii po zmianie opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej czynu mu zarzucanego, i tym samym, przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 10 złotych każda;

5. D. S. za winnego zarzucanego jemu czynu z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii po zmianie opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej czynu mu zarzucanego, a także oskarżony ten został uznany za winnego czynów określonych w art. 54 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 291 § 1 k.k. dwukrotnie oraz czynu z art. 263 § 2 k.k. i za to sąd wymierzył mu karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

6. M. M. za winnego czynu określonego w art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii po zmianie opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej czynu mu zarzucanego, i tym samym przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę 250 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda;

7. A. S. za winnego czynu określonego w art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii po zmianie opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej czynu mu zarzucanego i tym samym wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres roku, orzekł na podstawie art. 71 § 1 k.k. karę grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych po 10 złotych każda.

Obrońcy wskazanych wyżej oskarżonych wnieśli apelacje od tego wyroku.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. wyrokiem z dnia 9 września 2022 r., sygn. akt IV Ka 45/22, po rozpoznaniu apelacji obrońców uniewinnił: S. B., B. M., M. C., M. M. oraz A. S. od zarzucanych im czynów z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Nadto złagodził karę pozbawienia wolności orzeczoną wobec M. D. za czyn przypisany oskarżonemu w pkt I części rozstrzygającej wyroku, tj. z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii do roku pozbawienia wolności a za czyn przypisany mu w pkt. II części rozstrzygającej wyroku tj. za czyn z art. 59 ust. 1

ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 § 1 kk i w zw. z art. 65 § 1 kk do roku i 2 (dwóch) miesięcy.

Na podstawie art. 85 § 1 kk, art. 85a kk, art. 86 § 1 i 2 kk orzekł wobec oskarżonego M. D. karę łączną roku i 6(sześciu) lat pozbawienia wolności.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od tego wyroku wywiódł prokurator Prokuratury Rejonowej w Słubicach, zaskarżając wskazany wyrok Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. na niekorzyść oskarżonych: S. B., B. M. , M. C. , M. M., A. S. w całości, zarzucając:

„rażące oraz mające istotny wpływ na treść wyroku Sądu II instancji naruszenie przepisów prawa karnego procesowego to jest art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., a polegające na wydaniu przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. orzeczenia reformatoryjnego w wyniku wadliwie przeprowadzonej kontroli odwoławczej wyroku wydanego przez Sąd I instancji, zainicjowanej apelacjami obrońców oskarżonych: S. B., B. M. , M. C. , M. M. i A. S., poprzez zaniechanie dokonania wnikliwej i kompletnej oceny ujawnionego w toku rozprawy materiału dowodowego i wynikających z niego wszystkich okoliczności istotnych dla ustalenia odpowiedzialności karnej wskazanych wyżej oskarżonych i dokonanie jego analizy w sposób wybiórczy, pobieżny i niepełny, co skutkowało uznaniem depozycji świadka I. K. obciążającego w/w oskarżonych, stanowiących pomówienie jako nie spełniających wymogu uznania ich za logiczne, wiarygodne i spójne, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego i niezasadnego przyjęcia, że zachowanie oskarżonych S. B., B. M., M. C., M. M. i A. S. nie wypełniło znamion przypisanych im w wyroku Sądu I instancji czynów z art. 62 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r i w ostateczności doprowadziło do uniewinnienia od przypisanych im czynów”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku wobec oskarżonych: S. B., B. M. , M. C., M. M. oraz A. S. i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wlkp. w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co skutkowało jej oddaleniem, na posiedzeniu, w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k.

Mimo bardzo szczegółowej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, przedstawionej w uzasadnieniu kasacji, mającej prowadzić do wykazania dowolności lub przynajmniej niekompletności dokonanej przez Sąd odwoławczy oceny zeznań I. K., nie sposób nie dostrzec, że: po pierwsze, przedstawia ona jeden z wariantów oceny tego materiału i po drugie, nie wykazuje przekonująco aby jakiegokolwiek istotne w sprawie dowody zostały poza uwagą tego Sądu. Tym samym, analiza ta nie przekonuje o rażącej dowolności dokonanej przez Sąd odwoławczy oceny zeznań I. K. (mających przecież klasyczne cechy pomówienia), jako niewiarygodnych w zakresie w jakim obciążał on uniewinnionych oskarżonych, tj. S. B., B. M., M. C., M. M. oraz A. S. . Sąd odwoławczy, uznając zeznania świadka K. za niewiarygodne w tym zakresie, przedstawił swoją argumentację w sposób syntetyczny, mniej szczegółowy niż czyni to skarżący w uzasadnieniu kasacji. Trzeba tu jednak mieć na uwadze, że argumentacja Sądu odnosi się zbiorczo do wszystkich bardzo szczegółowo podnoszonych w apelacjach obrońców tych oskarżonych okoliczności, dzieląc zarzuty tam przedstawione i argumentację przytoczoną dla ich uzasadnienia. Nie jest rzeczą Sądu Najwyższego dokonywanie w postępowaniu kasacyjnym niejako trzecioinstancyjnej oceny materiału dowodowego, a jedynie rozważenie, czy podważana w kasacji ocena materiału dowodowego dotknięta jest takim uchybieniem, które mają cechy rażącego naruszenia prawa. Nie ma więc potrzeby „punktowego” odniesienia się do wywodów przedstawionych w uzasadnieniu kasacji. Wystarczy stwierdzić, że - w przekonaniu Sądu Najwyższego – argumentacja kasacyjna nie przekonuje o rażącej dowolności oceny dowodów dokonanej przez Sąd odwoławczy, zwłaszcza gdy zauważyć, że o ile rolą obrońcy w procesie jest wykazać, że w świetle zebranych dowodów istnieją wątpliwości odnośnie do winy oskarżonego, tak rolą oskarżyciela jest wykazać w sposób niebudzący wątpliwości, że dowody te pozwalają na przypisanie oskarżonemu winy.

W tej sprawie było to niewątpliwie trudne, tym bardziej, że oskarżenie oparto tylko jednym dowodem obciążającym uniewinnionych oskarżonych, tj. na pomawiających ich zeznaniach I. K.. Trafnie dostrzega skarżący (za Sądem

Apelacyjnym w Warszawie), że „nie istnieje żadna reguła dowodowa, która uzasadniałaby twierdzenie, iż zeznania jednego świadka są niewystarczającą podstawą do skazania. Sytuacja taka jedynie nakazuje ocenić taki dowód ze szczególną wnikliwością i dokonać oceny jego wiarygodności w zestawieniu z innymi dowodami”. Trafnie powtarza też za orzecznictwem sądowym, że dowód z pomówienia jest dowodem, który powinien zostać oceniony wnikliwie, tj. z uwzględnieniem: 1) czy informacje tak uzyskane są przyznane przez pomówionego; 2) czy są potwierdzone innymi dowodami, choćby w części; 3) czy są spontaniczne, złożone wkrótce po przeżyciu objętych nimi zaszłości, czy też po upływie czasu umożliwiającego uknuć intrygi; 4) czy pochodzą od osoby bezstronnej, czy też zainteresowanej obciążeniem pomówionego; 5) czy są konsekwentne i zgodne co do zasady oraz szczegółów w kolejnych relacjach składanych w różnych fazach postępowania, czy też zawierają informacje sprzeczne, wzajemnie się wykluczające bądź inne niekonsekwencje; 6) czy pochodzą od osoby nieposzlakowanej, czy też przestępcy, zwłaszcza obeznanego z mechanizmami procesu karnego; 7) czy udzielający informacji sam siebie również obciąża, czy też tylko przerzuca odpowiedzialność na inną osobę.

Jeżeli wskazanie na te okoliczności potraktować jako swego rodzaju test, to trzeba zauważyć, że pomówieni oskarżeni nie przyznali okoliczności ich obciążających przedstawionych w zeznaniach K., nie zostały one potwierdzone innymi dowodami (okoliczności mające wynikać z dowodów pominiętych wedle skarżącego, nie należą do istotnych, tj. jednoznacznie wskazujących na prawdziwość pomówienia), nie zawierają takich szczegółów, które pozwalałyby na dokonanie dokładnych ustaleń co do każdej z ewentualnych transakcji narkotykowych, charakteryzując się daleko posuniętą ogólnikowością, nie pochodzą wreszcie od osoby "nieposzlakowanej". Trudno więc nie zauważyć, że zeznania tego świadka nie zdały owego testu „na wiarygodność”, a w każdym razie jego wynik nie jest oczywisty. Natomiast kryteria, wedle których ocenione zostały zeznania I. K. przez Sąd odwoławczy, zostały jasno przedstawione. Mianowicie: Sąd ten odrzucił, jako niewiarygodną, tę część zeznań K., zawierających pomówienia uniewinnionych w tej sprawie oskarżonych, która nie znalazła jednoznacznego potwierdzenia w innych przedstawionych przez oskarżyciela dowodach (np. analizie zapisów

rozmów w telefonach komórkowych, wynikach przeszukania pomieszczeń z tymi oskarżonymi związanych, czy wreszcie w wyjaśnieniach współoskarżonych), i która nie zawierała opisu wystarczająco dokładnych okoliczności dotyczących samych transakcji narkotykowych (wskazując, przy tym, że dokładnie określanie ilości zbywanych poszczególnym osobom narkotyków, jeśli – jak sam twierdzi - nie prowadził stosownych notatek, nie wzmacnia wiarygodności jego zeznań).

Skarżący swoje odmienne przekonanie, do którego jako strona ma oczywiście prawo, o wiarygodności pomówień K. wobec uniewinnionych oskarżonych, opiera, nie tyle na analizie okoliczności poszczególnych transakcji, co na ogólnej ocenie jego zeznań akcentującej, że przecież one zostały uznane w tym i innych procesach za wiarygodne w odniesieniu do wielu innych oskarżonych i na założeniu, że nie miał on interesu w bezpodstawnym ich pomawianiu (choć Sąd odwoławczy taki interes dostrzegał, czemu dał wyraz w swoim uzasadnieniu, zaś kasacyjna polemika skarżącego nie przekonuje o rażącej dowolności argumentacji Sądu także w tej mierze). Skarżący odwołuje się także do wyników konfrontacji I. K. z oskarżonymi C., M. i B., tyle że i tu rację ma Sąd odwoławczy wskazując, że wyniki te nie przemawiają ani za wiarygodnością jego pomówień, ani też przeciwko niej. I rzeczywiście informacje, o które w jej toku świadek K. uzupełniał swoje zeznania (a wskazane w uzasadnieniu kasacji), nie mają znaczenia rozstrzygającego w sprawie.

Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie i może być wniesiona jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (tj. bezwzględnych przyczyn odwoławczych) lub innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Wobec tego – jak trafnie zauważa obrońca B., M. i C. w odpowiedzi na kasację - na wnoszącym kasację spoczywa obowiązek wykazania, że wskazywane uchybienie ma charakter "rażący", to znaczy wyraźny, niewątpliwy, dający się łatwo stwierdzić, a także że jest ono istotne, tj. takie które wskazuje, że kwestionowane rozstrzygnięcie byłoby w istotny sposób odmienne od tego, które w sprawie zapadło. Tego skarżącemu – zdaniem Sądu Najwyższego – wykazać się w kasacji nie udało.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, a mając na względzie treść art. 636 § 1 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążył Skarb Państwa.